การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมการดูแถตนเองของผู้ป่วยมะเร็งเต้านมที่ได้รับการผ่าตัด Development of Self-Care Promotion Model for Breast Cancer Patients Receiving Mastectomy

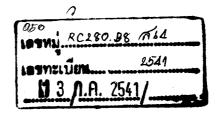
สิริลักษณ์ จันเทร์มะ Siriluck Chandrema

วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ / มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

Master of Nursing Science Thesis in Adult Nursing
Prince of Songkla University

2541

Order Key 1/154 BIB Key 1/15/81

ชื่อวิทยานิพนธ์ การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมการดูแลตนเองของผู้ป่วยมะเร็งเต้านม

ที่ได้รับการผ่าตัด

ผู้เขียน

นางสิริลักษณ์ จันเทร์มะ

สาขาวิชา

การพยาบาลผู้ใหญ่

ปีการศึกษา

2541

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงปฏิบัติการนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อหารูปแบบการส่งเสริมการดูแลตนเองของ ผู้ป่วยมะเร็งเต้านมที่ได้รับการผ่าตัด กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ป่วยมะเร็งเต้านมที่เข้ารับการผ่าตัดเต้านม ณ โรงพยาบาลแห่งหนึ่งในจังหวัดสงขลา ระหว่างเคือนเมษายนถึงเคือนธันวาคม พ.ศ. 2539 คัด เลือกตามคุณสมบัติที่กำหนดจำนวน 11 คน การคำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 4 ระยะ คือ 1) ก่อนการ ผ่าตัด 2) หลังผ่าตัดและก่อนกลับสู่สังคม 3) ขณะอยู่บ้าน 4) มาตรวจตามนัด ทุกระยะคำเนินการ วิจัยตามวงจรวิจัยเชิงปฏิบัติการ ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพใช้วิธีการสัมภาษณ์เจาะลึก สังเกต บันทึกภาคสนามและตรวจสอบข้อมูลค้วยวิธีการตรวจสอบแบบสามเส้า การวิเคราะห์ ข้อมูลใช้เทคนิคการจัดหมวดหมู่ การตีความ การสรุปประเด็นและการประเมินประสิทธิภาพการ ทำงานของข้อไหล่และแขน

ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุ 41-60 ปี สภาพสมรสคู่ นับถือศาสนา พุทธ การศึกษาประถมศึกษา เป็นผู้ป่วยมะเร็งเด้านมระยะ 2 และ 3 เมื่อสิ้นสุคการวิจัย ประสิทธิภาพการทำงานของข้อใหล่และแขนอยู่ในเกณฑ์ปกติหรือเกือบปกติ ไม่มีภาวะแทรกซ้อน การศึกษาครั้งนี้ได้ผลสรุป 2 ประการ คือ รูปแบบการส่งเสริมการดูแลตนเองของผู้ป่วยมะเร็ง เด้านมที่ได้รับการผ่าตัดและสื่อที่เป็นคู่มือการปฏิบัติตัวและอุปกรณ์ที่ช่วยในการพื้นฟูสภาพ ร่างกาย รูปแบบการส่งเสริมการดูแลตนเองของผู้ป่วยมะเร็งเด้านมที่ได้รับการผ่าตัด ประกอบด้วย 1. การสร้างสัมพันธภาพที่เป็นคุลยภาพกับผู้ป่วย 2. การส่งเสริมการดูแลตนเองตามปรากฏการณ์ การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยมะเร็งเด้านม มี 6 วงจร คือ ทำไมด้องเป็นฉัน เข้าใจสถานการณ์และเอาชนะใจตนเอง ชีวิตคนครึ่งคน ขวากหนามชีวิตใหม่ ปรับตัวและดูแล ตนเองได้และอุทิศตนเพื่อผู้อื่น 3. กลวิธีการส่งเสริมการดูแลตนเองของผู้ป่วย มี 8 วิธีคือ 1) ให้คำ ปรึกษาอย่างต่อเนื่อง 2) ให้ข้อมูลและความรู้ 3) สะท้อนปัญหา วางแผนและสะท้อนการปฏิบัติ ร่วมกัน 4) สนับสนุนด้านจิตใจ 5) เพื่อนช่วยเพื่อน 6) เอื้ออำนวยความสะดวก 7) ให้ครอบครัว มีส่วนร่วม 8) ประสานงานและเจรจาต่อรอง 4. ปัจจัยส่งเสริมการดูแลตนเอง ได้แก่ ความหวัง

และเป้าหมายในชีวิต การได้รับการดูแลอย่างถูกต้องเหมาะสม การประเมินประสิทธิภาพการ ทำงานของข้อไหล่และแขนด้วยตนเอง การสนับสนุนจากครอบครัว กำลังใจจากทีมสุขภาพและ เพื่อนช่วยเพื่อน และการได้รับคำแนะนำอย่างต่อเนื่อง อุปสรรค ได้แก่ การขาดข้อมูลที่เหมาะสม เพียงพอ การขาดความร่วมมือการวางแผน การถูกจำกัดการเคลื่อนไหว มีภาวะแทรกซ้อน และการขาดการสนับสนุน การนำรูปแบบนี้ไปใช้ให้เกิดผลสำเร็จพยาบาลจะต้องมีความรู้ มีทักษะ มีความเมตตา เอื้ออาทร มุ่งมั่นและมีสติรู้คิดพิจารณา การวิจัยนี้แสดงให้เห็นวิธีการช่วยเหลือใน บทบาทของพยาบาลที่ชัดเจนเป็นรูปธรรมเป็นที่ยอมรับของแพทย์ พยาบาล ผู้ป่วยและญาติผู้เกี่ยว ข้อง โดยเฉพาะการดูแลผู้ป่วยด้านจิตวิญญาณ เ

Thesis Title

Development of Self-Care Promotion Model for Breast Cancer Patients

Receiving Mastectomy

Author

Mrs. Siriluck Chandrema

Major Program

Adult Nursing

Academic Year

1998

Abstract

This study aimed to develop a self-care promotion model for breast cancer patients receiving mastectomy. The participants consisted of a group of 11 female breast cancer patients. The study was conducted in a hospital setting in Songkla Province during April-December 1996. The data collecting procedure included 4 steps: 1) pre-operation period, 2) post-operation period, 3) home stay period, 4) follow up period. The data was collected by in-depth interviews, observations, and writing field notes. Data was validated by triangulation techniques. The qualitative data analysis was carried out through techniques of grouping, coding, and developing categories and themes, and physical mobility of shoulder and arm was measured.

The finding indicated that most of the participants were 41-60 years old, married, Buddhists, and had completed primary school. They were diagnosed with second or third stage of breast cancer. The results of this study included the development of: a self-care promotion models, self-care manual for breast cancer patients and equipment for physical rehabilitation. The model consisted of: 1. Developing a harmonious relationship with patients. 2. Six steps of self-care promotion based on the patient's phenomena (why me?, understand condition and acceptance, feeling of incompleteness, new life barriers, return to normal life, volunteer to counsel other breast cancer patients.) 3. Strategies for promoting self-care included 1) providing continuous counseling, 2) providing knowledge and information, 3) encouraging mutual reflection and planning, 4) promoting mental support, 5) joining self-help group, 6) facilitating mental and physical comfort, 7) encouraging family support, and 8) advocating on patient's behalf. 4. Facilitating factors were hope and life goals, good nursing care, self-care assessment of shoulder and arm, family support, encouragement and continuous advice from nurses and health personnel, and self-help group. Inhibiting factors were insufficient knowledge, patients

were not included in planning of treatment, lack of shoulder and arm mobility, complications, and inadequate support. As the result of using this model, patients were capable of administering self-care without complication of lymphoedema. The range of physical mobility of shoulder and arm returned to normal or nearly normal level. In order for this model to be effective, nurses should process the following characteristics: knowledgeable, skillful, kind, committed, mindful, caring, and capable of critical thinking. The study identified the explicit role and function of nurses which were accepted by doctors, nurses, patients and relatives. The study had also demonstrated an holistic approach to patient care especially with spiritual care.